

Sejmowa Komisja do Spraw Petycji, rozpatrzyła petycję dotyczącą wprowadzenia ograniczeń w sprzedaży leków przeciwbólowych i przeciwgorączkowych dzieciom oraz młodzieży. Do propozycji zawartych w petycji odniósł się Główny Inspektor Farmaceutyczny.

Jako cel złożenia petycji wskazano ochronę dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie możliwości zakupu przez osoby niepełnoletnie leków przeciwbólowych i przeciwgorączkowych, szczególnie w obrocie pozaaptecznym. Autor petycji zaproponował rozwiązania takie jak obowiązek weryfikacji wieku podczas zakupu takich leków, ograniczenie liczby opakowań możliwych do jednorazowego nabycia oraz wprowadzenie dalszych ograniczeń sprzedaży wybranych preparatów poza aptekami. W uzasadnieniu wskazano na łatwą i niekontrolowaną dostępność leków przeciwbólowych m.in. w sklepach, drogeriach i na stacjach benzynowych. Podkreślono również, że w przypadku dzieci i młodzieży znajdujących się w kryzysie psychicznym łatwy dostęp do takich produktów może zwiększać ryzyko impulsywnych zachowań autoagresywnych i prób samobójczych. Jednocześnie zaznaczono, że proponowane ograniczenia miałyby charakter prewencyjny i nie ograniczałyby dostępu do leczenia, ponieważ leki nadal mogłyby być nabywane przez dorosłych opiekunów.

W trakcie posiedzenia Komisji Główny Inspektor Farmaceutyczny przedstawił dane dotyczące sprzedaży leków OTC, hospitalizacji związanych z zatruciami lekami oraz działań prowadzonych przez Główny Inspektorat Farmaceutyczny w zakresie edukacji i przeciwdziałania nadużywaniu produktów leczniczych.

Jak podkreślił Łukasz Pietrzak, samoleczenie stanowi ważny element systemu ochrony zdrowia, jednak musi być prowadzone odpowiedzialnie. Kilukrotnie podkreślał również znaczenie edukacji zdrowotnej oraz budowania kompetencji zdrowotnych pacjentów. Zwrócił uwagę, że problem zatruc lekami nie wynika tylko z ich powszechnej dostępności w sprzedaży, ale przede wszystkim z błędów popełnianych w trakcie ich stosowania.

– Według danych światowych około 68% przypadkowych zatruc lekami dotyczy dzieci. To przede wszystkim kwestia dostępności tych preparatów w mieszkaniach i braku odpowiedniego zabezpieczenia leków – wskazywał Główny Inspektor Farmaceutyczny.

Łukasz Pietrzak przedstawił także inne argumenty przeciwko całkowitemu wycofaniu leków przeciwbólowych bez recepty ze sprzedaży pozaaptecznej. Wskazał, że takie rozwiązanie mogłoby utrudnić dostęp do leczenia i zwiększyć obciążenie systemu ochrony zdrowia, ponieważ pacjenci z drobnymi dolegliwościami częściej korzystaliby z podstawowej opieki zdrowotnej.

– Jednocześnie warto zwrócić uwagę na dane dotyczące sprzedaży leków poza aptekami. Sprzedaż w sklepach spożywczych, drogeriach czy na stacjach benzynowych systematycznie spada – w ciągu ostatnich czterech lat w przypadku paracetamolu zmniejszyła się o 28% – wskazywał Łukasz Pietrzak.

Szef Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej zaznaczył również, że w obrocie pozaaptecznym sprzedawanych jest ok. 40% opakowań ibuprofenu oraz ok. 30% opakowań paracetamolu. Jednocześnie przypomniał, że wielkość opakowań dostępnych poza aptekami jest regulowana przepisami i ograniczona do najmniejszych dostępnych opakowań.

– W przypadku obrotu pozaaptecznego można kupić najmniejsze dostępne opakowania. Tymczasem w aptekach w sprzedaży są opakowania liczące nawet po 100 tabletek paracetamolu, co daje dwukrotną dawkę śmiertelną dla osoby dorosłej – podkreślał Główny Inspektor Farmaceutyczny.

W trakcie posiedzenia zwrócono również uwagę na skalę stosowania leków bez recepty w Polsce.

– *Polacy wydają na leki bez recepty dwukrotnie więcej niż Niemcy i sześciokrotnie więcej niż mieszkańcy krajów skandynawskich. Od lat znajdujemy się pod tym względem w europejskiej czołówce – zaznaczył Łukasz Pietrzak.*

Główny Inspektorat Farmaceutyczny przygotował propozycje zmian dotyczących reklamy leków oraz zwiększenia nadzoru nad obrotem pozaaptecznym, które zostały przekazane do Ministerstwa Zdrowia.

W trakcie wystąpienia poruszono także problem nadużywania wybranych leków OTC zawierających substancje o potencjale psychoaktywnym. Jak wskazał GIF, mimo obowiązujących ograniczeń wiekowych liczne prowokacje dziennikarskie pokazują, że przepisy dotyczące sprzedaży takich preparatów osobom niepełnoletnim nie zawsze są przestrzegane. Niepokojące jest też zjawisko tzw. „turystyki aptecznej”, polegającej na obchodzeniu limitów ilościowych poprzez zakupy w wielu placówkach.

– W przypadku leków wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, takich jak kodeina, dekstrometorfan czy pseudoefedryna, należałoby rozważyć wprowadzenie systemu umożliwiającego monitorowanie częstotliwości zakupu tych preparatów na podstawie numeru PESEL – zaproponował Łukasz Pietrzak.

Istotnym elementem wystąpienia były również działania edukacyjne prowadzone przez GIF, w tym kampania „Leki to nie słodycze”, realizowana wspólnie z European Medicines Agency. Główny Inspektor Farmaceutyczny zadeklarował gotowość do bezpłatnego udostępniania szkołom materiałów edukacyjnych oraz poradnika dla nauczycieli, które mogłyby zostać wykorzystane podczas planowanych obowiązkowych zajęć z edukacji zdrowotnej.

Wiceprzewodnicząca Komisji Urszula Augustyn poinformowała, że do Ministra Zdrowia zostanie skierowany dezyderat w przedmiotowej sprawie.

Źródło: GIF